

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו

בעניין: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה

המאשימה

נגד

1. אבי דאהן

2. דורון הדר

3. דביר בר

4. יאיר צאיג

5. אבי גרג'י

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עוה"ד גיא דביר ורועי שטיינברג

ב"כ הנאשם 1: עו"ד צבי ריש, וכן הנאשם 1

ב"כ הנאשם 2: עו"ד לירון לנדן, וכן הנאשם 2

ב"כ הנאשם 3: עוה"ד אלעד אייזנברג וריקי רוזנברג, וכן הנאשם 3

ב"כ הנאשם 4: עו"ד אהרן רוזה, וכן הנאשם 4

ב"כ הנאשם 5: עו"ד ברם, וכן הנאשם 5

גזר דין

1. ביום 16.6.09 הודו כל הנאשמים בעבירות המיוחסות להם בכתבי האישום המתוקנים (כל אחד - וכתב האישום המתייחס אליו) ובהתאם, הכרעתי את הדין לגביהם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

הצדדים הגיעו לידי הסדר טיעון, ועתרו לכך שאקבלו ואגזור את דינם של כל הנאשמים, בהתאם להסדר. לגבי הנאשם 3 נותרה שאלת הרשעתו או אי הרשעתו במחלוקת, כפי שאפרט בהמשך.

פרטי כתב האישום

2. ביום 5.11.06 הוגש כתב אישום נגד הנאשמים. בנסיבות שאין צורך לחזור עליהן כאן, נמחק הנאשם **אבי גרג'י** (להלן - **גרג'י**) מכתב האישום המקורי, והוגש נגדו, בשלב מאוחר יותר, כתב אישום נפרד. בהמשך, תוקנו כתבי האישום נגד כל הנאשמים במסגרת הסדר הטיעון. למען פישוט הדברים, אכנה את כתבי האישום המתוקנים, כולם יחד, "**כתב האישום**".

3. בהתאם לכתב האישום בו הודו הנאשמים, הם נהגו להשתמש בלוח ההודעות באתר האינטרנט של **עיתון "גלובס"** (להלן - **אתר גלובס**) ובלוח ההודעות בפורטל **BIZ NIZ** באינטרנט (להלן - **ביו ניו**), העוסקים בשוק ההון, למשלוח הודעות שהתפרסמו באתרים הללו (להלן - **ההודעות**). לוחות ההודעות מאפשרים למשתתפים להחליף רעיונות, ידיעות, הערכות ודיעות בנושאים שונים, וכל גולש יכול לצפות בהודעות של גולשים אחרים ולהגיב להן.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום (לקראת סוף שנת 2004), פעלו הנאשמים להעלאת שעריהם של **ניירות ערך שונים שפורטו בכתב האישום** (להלן - **ניירות הערך**), בדרכי תרמית, וכן פעלו כדי להניע את ציבור המשקיעים לרכוש אותם ניירות ערך, באמצעות פעולות שביצעו בהם בבורסה, ובאמצעות מידע כוזב, שהפיצו באמצעות לוחות ההודעות (הכל ביחד, להלן - **תכנית העבירה**).

הנאשם 1, **אבי דאהן** (להלן - **דאהן**), הוא שכיוון את הפעילות להשגת תוכנית העבירה. הנאשמים 4, **יאיר צאיג** (להלן - **צאיג**) ו-5, **גרג'י**, שמרו על קשר טלפוני אינטנסיבי ויומיומי עם דאהן, שריכוז, כאמור, את הפעילות. בשיחות הטלפון תכננו הנאשמים את נוסח ההודעות שיפורסמו ואת תזמון שליחתן ללוחות ההודעות.

דפוס ההתנהגות היה כדלקמן:

4. בשלב ראשון יצרו הנאשמים בבורסה נפח מסחר חריג בניירות הערך, שהיו דלי סחירות, על ידי רכישות מוקדמות של ניירות הערך במחירים נמוכים. הרכישות הללו נעשו על ידי כל הנאשמים, כל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

אחד - בניירות הערך בהם פעל (שכן לא כל הנאשמים פעלו בכל ניירות הערך, כפי שיפורט בהמשך). בנוסף לרכישות האמיתיות הללו, יצר דאהן מצג כוזב של היקפי מסחר חריגים, באמצעות מתן הוראות קניה פיקטיביות בבורסה, בשלב ה"טרום פתיחה", אותן ביטל בסמוך לפני תום המסחר.

לפני יצירת הנפח החריג במסחר, במקביל אליו ולאחריו, שלחו הנאשמים דאהן, נאשם 3, **דביר בר** (להלן - בר), צאיג וגרג'י הודעות ללוחות באתר גלובס ובביז ניו, בדבר אירועים מהותיים, הצפויים, כביכול, להתרחש בחברות, ובדבר השפעתם על מחיר נייר הערך של אותה חברה. ההודעות נחלקו לשני סוגים: הסוג הראשון מפנה את תשומת לב הקוראים למסחר החריג בנייר הערך ומייעץ לקוראים לרכוש אותו משום שהוא "מציאה". הסוג השני מפנה את תשומת לב הקוראים לעצותיו ה"נבונות" של דאהן. ההודעות שכתבו ופרסמו הנאשמים הנ"ל כללו אמרות ותחזיות, שהם ידעו, או היה עליהם לדעת, שהן כוזבות או מטעות, והם העלימו עובדות מהותיות מציבור המשקיעים.

הנאשם 2, **דורון הדר** (להלן - הדר), ידע את תוכנית העבירה וסיכם עם דאהן כי ישתוק ולא יפרסם בלוח ההודעות מידע לגבי תוכנית העבירה. נוסף על כך, הדר השקיע בחלק מניירות הערך, ובאותם ניירות ערך הסכים עם דאהן שלא לפרסם את הידוע לו, על מנת לא לשבש את ביצוע העבירה.

פעילות הנאשמים הניעה את ציבור המשקיעים לרכוש את ניירות הערך, בין משום שהמשקיעים ביצעו רכישות על סמך ההודעות של הנאשמים בלוחות ההודעות, ובין משום שהבחינו בתנועות המסחר החריגות בניירות הערך. בעקבות אותן רכישות נוצר גידול בביקושים לאותם ניירות הערך ובמחזור שלהם, דבר שגרם לעליה תלולה בשעריהם. בפעילותם השפיעו הנאשמים על שערי ניירות הערך וגרמו להעלאת שעריהם, או לכך שהשערים לא ירדו, תוך ניצול של שיטת המסחר בבורסה לרעה.

לאחר עליות השערים מכרו הנאשמים את אחזקותיהם בניירות הערך, וכתוצאה מפעולותיהם, הפיקו רווחים. לאחר מכירת אחזקות הנאשמים בניירות הערך ירדו שעריהם במידה ניכרת.

5. הרווחים שהפיקו הנאשמים כתוצאה מהפעילות המפורטת בכתב האישום הם כדלקמן:

דאהן: סך של 39,853 ₪;

הדר: סך של 7,780 ₪;

בר: סך של 12,356 ₪;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

צאיג: סך של 3,873 ₪;

גרג'י: 12,008 ₪.

6. במסגרת כתב האישום הודו הנאשמים, למעט הדר, בביצוע עבירות לפי סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - חוק ניירות ערך) ועבירות לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך (עבירות של הנעת אדם לרכוש ניירות ערך באמרה כוזבת או בהעלמת עובדות מהותיות, ועבירות של השפעה בדרכי תרמית על תנודות השער של ניירות ערך, בהתאמה).

הנאשמים דאהן, צאיג וגרג'י הודו גם בביצוע עבירות לפי סעיף 3(א)(1) לחוק המחשבים, תשנ"ה-1995 (להלן - חוק המחשבים) (עבירות של העברת מידע כוזב לאחר במחשב).

הנאשם הדר הודה בסיוע לביצוע כל העבירות המנויות לעיל, הן לפי חוק ניירות ערך והן לפי חוק המחשבים.

ההסדר וטיעוני הצדדים בדבר ההצדקה לקבלתו

ההסדר המוצע

7. בהתאם להסדר הטיעון, אלה העונשים שביקשו הצדדים להטיל על הנאשמים:

הנאשם 1, דאהן: עונש מאסר של 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות, קנס בסך 100,000 ₪, ומאסר על תנאי, שאורכו ומשך התנאי יקבעו על פי שיקול דעת בית המשפט;

הנאשם 2, הדר: עונש מאסר של 2 חודשים שירוצה בעבודות שירות, קנס בסך 40,000 ₪, ומאסר על תנאי, שאורכו ומשך התנאי יקבעו על פי שיקול דעת בית המשפט;

הנאשם 3, בר: שירות לתועלת הציבור (להלן - של"צ), בהיקף של 200 שעות, שיבוצעו במהלך תקופה שלא תעלה על 6 חודשים. בר התחייב לתת תרומה בסך 12,356 ₪ למחלקה האונקולוגית בבית החולים לילדים "שניידר". הוסכם עוד, כי בר לא יורשע, וזאת בתנאי שיתקבל בענינו "תסקיר מבחן חיובי". לעניין זה, אתייחס בפירוט בהמשך;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

הנאשם 4, צאיג: עונש מאסר של 3 חודשים שירוצה בעבודות שירות, קנס בסך 20,000 ₪, ומאסר על תנאי, שאורכו ומשך התנאי יקבעו על פי שיקול דעת בית המשפט;

הנאשם 5, גרג'י: עונש מאסר של 5 חודשים שירוצה בעבודות שירות, קנס בסך 60,000 ₪, ומאסר על תנאי, שאורכו ומשך התנאי יקבעו על פי שיקול דעת בית המשפט.

8. בטרם פירוט טיעוני הצדדים אציין, כי לאחר שהצדדים הגיעו להסדר הטיעון, אותו ביקשו כולם שאמץ כלשונו, נותרה מחלוקת בענינו של בר, וזאת לאחר שהתקבל בענינו תסקיר משירות המבחן, שנתפס כ"לא חיובי" בנושא ההמלצה על אי הרשעה. לאור זאת, המאשימה דורשת הרשעה של בר, שבצידה יעמוד העונש עליו הוסכם, בעוד הנאשם בר עומד על אי הרשעה, בצד אותו עונש.

טיעוני המאשימה

9. המאשימה ציינה, כי מבחינתה המניע העיקרי לסיום התיקים הללו בהסדר טיעון היה קושי ראיתי: בית המשפט (מפי מותבים שונים, הן בבית משפט זה, והן בבית המשפט המחוזי בתל אביב) נתן החלטות בנוגע לחומר חקירה, לפיהן חויבה המאשימה למסור לנאשמים (או לחלקם) חומר מסוים, שלא היה בידי המאשימה ושעלות הפקתו היתה גבוהה מאוד (מעל 100,000 ₪, ויתכן שאף הרבה יותר). בנסיבות הענין, המאשימה העריכה כי אין הצדקה להוציא הוצאה זו.

10. הצדדים הסכימו כי מדובר, אמנם, בענישה מקילה, יחסית לרף הענישה שנקבע על ידי בתי המשפט לעבירות מסוג זה, אלה שבנסיבות העניין, ההסדר האמור מתאים לרף הענישה, ואינו חורג ממנו.

המאשימה ציינה כי ענישה הולמת לטעמה, היתה צריכה לכלול רכיב של מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג וברית, אך הקשיים הראייתיים הנוגעים לחומר החקירה, שפורטו לעיל, הביאו אותה להסתפק בהסדר מקל עם הנאשמים. עם זאת, במסגרת ההסדר הוטלו על הנאשמים עונשים מרתיעים, שיש בהם הן אלמנט של הרתעה אישית והן אלמנט של הרתעת ציבור העבריינים בכח. על כל הנאשמים, פרט לבר, הוטל מאסר, ועצם הטלת עונש שכזה יש בו משום הטלת כתם על הנאשמים. הקנסות שהוטלו הם בתחום הגבוה של טווח הקנסות המקובל, יחסית להיקף הרווחים שהרוויח כל אחד מהנאשמים, וביחס למצבו הכלכלי. הנאשמים הודו במיוחס להם, עוד טרם ניהול

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

הוכחות, ובכך חסכו זמן שיפוטי יקר, וכן תרמו לאפקט ההרתעה שיושג על ידי פסק דין, שינתן במועד שאינו מרוחק זמן רב ממועד ביצוע העבירות.

11. באשר למדרג הענישה בין הנאשמים השונים: מדרג זה מייצג את השקפת המאשימה בדבר ההבדלים בחומרת מעשיהם, כמפורט להלן:

דאהן היה העברייין העיקרי, שריכוז את הפעילות העבריינית, שמר על קשר אינטנסיבי יומיומי עם גרג'י וצאיג, לשם הוצאת התכנית העבריינית אל הפועל, ולשם תיאום פעולות הנאשמים. הוא זה שסיכם עם הדר שישתוק ולא יפרסם את הידוע לו על תוכנית העבירה, על מנת שלא לשבש את ביצועה. דאהן הוא זה אשר יצר, בנוסף לרכישות האמיתיות שביצעו כל הנאשמים, מצג של היקפי מסחר חריגים, באמצעות מתן הוראות קניה פיקטיביות בשלב הטרם פתיחה, תוך ניצול תקנון הבורסה.

מדדים נוספים להבחנה בין הנאשמים היו כמות ההודעות ששלח כל אחד, תוכן ההודעות ומידת הכזב שבהן, ומספר ניירות הערך בהם פעל כל נאשם (ובהתאם - מספר האישומים בהם נאשם כל אחד).

דאהן פרסם 190 הודעות, גרג'י פרסם 95 הודעות, צאיג פרסם 21 הודעות ובר פרסם 13 הודעות.

ההודעות החמורות ביותר מבחינת תוכן הכזב וכמותו, פורסמו על ידי דאהן, ואחריו במדרג החומרה - גרג'י. הודעותיהם כללו, לשם דוגמא, נקיבה במחירים ספציפיים של הצעת רכש, שכביכול אמורה להתרחש (למשל - במנית "אביב פתרונות מתקדמים בע"מ", המניה שהיא נושא האישום הראשון), טענה שמקור המידע הוא גורם אמין כלשהו, ידיעה אישית של המפרסם אודות המידע הנכלל בהודעה וכו'.

דאהן פעל בכל חמשת ניירות הערך, הדר וגרג'י פעלו כל אחד בשלושה ניירות ערך, ובר וצאיג פעלו כל אחד בשניים מהם.

הנאשם הדר נחשב ל"מוביל דעה" בפורומים הרלוונטים באתרי האינטרנט בהם פורסמו ההודעות. משקיעים אחרים בפורום נהגו לשאול לדעתו, ולדבריו היה משקל רב בפורום. גם הוא עצמו, וגם

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

נחקרים אחרים, תיארו את הדר כמוביל דעה בפורום. עובדה זו, שבאה לידי ביטוי בין השאר בכך שהנאשמים האחרים נאלצו "לקנות" את שתיקתו על מנת לאפשר ביצוע העבירות, שימשה כנסיבה לחומרה בענינו. נוסף על כך, הדר הצטרף ל"סיבוב הרכישות" בשלושה מתוך האישומים, והפיק רווחים כתוצאה מהעבירות, ובאותם מקרים איפשר בשתיקתו את ביצוע העבירות, עליהן ידע. נסיבות לקולא בענינו והסבר לכך שהוא הואשם והורשע בסיוע לביצוע העבירות בלבד, היוו העובדות הבאות: לא נמצאו הודעות של הדר בפורומים במועדים הרלוונטיים לכתב האישום; בעבר חשף הדר בפורום ניסיונות קודמים של דאהן "להריץ מניות" באופן דומה.

באשר לנאשם בר ציינה המאשימה, כי כמות הראיות שעמדו כנגד בר ואיכותן, היו פחותות מאלה שקיימות כנגד הנאשמים האחרים, בנוגע ליסוד הנפשי בעת ביצוע העבירה. אין בהודעותיו אינדיקציה חד משמעית לכך, שלא האמין לדאהן בדבר המצגים שהציג דאהן. בסופו של יום, סבורה המאשימה כי קיימות ראיות מספיקות להראות שהוא לא האמין לדאהן, אך היה הבדל משמעותי בין הראיות נגדו לבין הראיות נגד הנאשמים האחרים. זו היתה נסיבה משמעותית ביותר, מבחינת המאשימה, בבואה להגיע עמו להסדר שהושג, שאינו כולל הודאה בביצוע עבירות לפי חוק המחשבים אלא לפי חוק ניירות ערך בלבד, אינו כולל מאסר אלא של"צ בלבד, ועשוי שלא לכלול הרשעה (בכפוף לתסקיר חיובי). מנגד, בר חבר לנאשמים, שפעילותם היתה שיטתית והסבה נזק לשוק ההון ולאמון הציבור בו, ולכן סברה המאשימה כי אין מקום לנקותו מאשמה כליל. היקף השל"צ עליו סוכם הוא משמעותי. מאחר שמחד גיסא, מדובר בעבירות כלכליות, ואין להותיר בידי מבצען את פירות העבירה, אך מאידך גיסא, כאשר נאשם אינו מורשע, לא ניתן להטיל עליו קנס, הוסכם על תרומה שתועבר לבית החולים, בגובה כל הרווח שיוחס לבר בכתב האישום, כפי שפורט.

12. לענין הקנסות שנקבעו בהסדר הטיעון, והאפשרות לחלק את תשלום הקנס למספר תשלומים, ציין ב"כ המאשימה, כי לגבי כל הנאשמים יש לקבוע תשלומים בהתחשב בכך שהקנס אמור "לכאוב" להם ועל כן אין לחלק ליותר מ-12-10 תשלומים, מבלי להפלות מי מהנאשמים בענין זה.

אתייחס תחילה בקיצור רב לטיעונים של ארבעת הנאשמים, שבענינם אין מחלוקת בין המדינה לנאשם (נאשמים 1,2,4,5) ואכריע לגבי ההסדר בכללותו. לאחר מכן אקדיש פרק נפרד לענינו של נאשם 3, בר, שבענינו נותרה מחלוקת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

טיעוני הנאשמים

13. כל הסניגורים הזכירו את העקרון הקבוע בפסיקה, לפיו יש לתת עדיפות לכיבוד הסדר טיעון, למעט במקרים חריגים ביותר, והם כאשר בית המשפט מגיע למסקנה, כי ההסדר חורג מהאיזון הראוי בין השיקולים הרלוונטיים.

14. כל אחד מהסניגורים הוסיף ותיאר את הנסיבות האישיות הרלוונטיות למרשו, הן מבחינת מעורבותו בביצוע העבירות, הרווח שהופק, הבעת החרטה וכיוצא באלה, והן מבחינת השלכות הענישה על אותו נאשם ספציפי:

הנאשם 1, דאהן

דאהן הוא רווק כבן 40, ללא ילדים, בעיסוקו הינו נהג מונית ואין לו עבר פלילי. דאהן הוסיף כי הוא חסר יכולת כלכלית ולכן הקנס בו מדובר, בסך 100,000 ₪, הוא עונש כבד מבחינתו, והוא נזקק לחסדי מקורבים לו כדי לשלמו. לדבריו, יש לזכור גם שבתקופה של ריצוי עבודות השירות לא יוכל להשתכר כדי להשיב את החוב. לכן, ביקש דאהן, שהחוב יחולק למספר רב של תשלומים.

הנאשם 2, הדר

הדר מדגיש כי הסדר הטיעון בעניינו כולל קנס, אשר סכומו גבוה פי חמישה מהסכום שהרוויח. מדובר בסנקציה כספית קשה עבורו. הדר מציין כי הוא נענש לא רק בפן הכלכלי, אלא בעיקר משום שבזמן הגשת כתב האישום היה בשלבי סיום של לימודי ייעוץ השקעות, ולמעשה – כתב האישום "ניפץ לו את החלום". לפיכך מדובר בפגיעה קשה שהיא מעבר להכתמת שמו הטוב. הדר הוא אדם נורמטיבי, ללא הרשעות קודמות, בן 46, הנאלץ בפעם הראשונה בחייו להתמודד בהליך משפטי. הוא נשוי, אב לארבעה, כל ילדיו קטינים והקטן שבהם כבן שלוש. הוא שירת שירות צבאי מלא, כחייל קרבי, שירת במילואים וכל חייו שירת את המדינה ומילא את כל חובותיו.

הנאשם 4, צאיג

צאיג עובד כנהג בחברה להשכרת רכב ומרוויח שכר מינימום, בתוספת שעות נוספות. לכן, הוא מבקש שאת הקנס יחלק בית המשפט למספר רב מאוד (עשרות) של תשלומים. צאיג הגיש תלושי משכורת, על מנת שבית המשפט ייקח בחשבון את שכרו (בממוצע 5,000 ₪ נטו בחודש), כדי לקבוע תשלומים שצאיג יוכל לעמוד בהם, והוא מזכיר כי בצד הרכיב של הקנס קיים חלף מאסר,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

למקרה שהנאשם לא יעמוד בתשלום, וזו, כמובן, אינה המטרה. עוד ציין בתצהיר שהגיש, כי הוא חי בבית הוריו, שם הוא משתתף בהוצאות הבית בסך של כ-1,000 ₪ לחודש, והוא מתעתד לעבור לדירה שכורה עם אשתו לעתיד.

הנאשם 5, גרג'י

טוען גרג'י, כי מאז שנחשפה הפרשה נושא תיק זה, התהפכו חייו: הוא פוטר ממקום עבודתו בעקבות פרסום המקרה, מאז הוא סובל מנדודי שינה, נוטל כדורים, נאלץ למכור את ביתו כדי לממן את עצמו ואת משפחתו בתקופה שלא עבר. יש לו חובות גדולים מאוד, שעליו להחזיר. הוא נשוי ואב לילדים. הוא מפרנס את המשפחה, ואף עוזר באופן כמעט יומי להוריה של אשתו, שהם נכים. גם הוריו אינם בקו הבריאות, והוא עצמו בחור צעיר, שרק התחתן ומצא עצמו בתוך פרשייה לא קלה.

לעניין הקנס, הגיש גרג'י מסמכים המצביעים על מצבו הכלכלי הקשה ועל חובות שעליו להחזיר. לכן ביקש להגדיל ככל האפשר את מספר התשלומים שבהם ישולם הקנס.

כפי שצינתי לעיל, המחלוקת האחרונה שנותרה בין המאשימה לבין מי מהנאשמים, לאחר חתימת הסדר הטיעון, היא בענינו של **דביר בר**. לפיכך, אתייחס עתה להסדר בכללותו, ורק לאחר מכן אדון, בנפרד, בענינו של בר.

דיון והכרעה

המצב המשפטי:

15. העבירות בהן הורשעו הנאשמים, עבירות לפי סעיף 54(א)(1) לחוק ניירות ערך (הנעה לרכוש ניירות ערך באמרה כוזבת או בהעלמת עובדות מהותיות), ועבירות לפי סעיף 54(א)(2) לחוק ניירות ערך (השפעה בדרכי תרמית על תנודות השער של ניירות ערך), הן מהחמורות ביותר בחוק ניירות ערך. העונש בצידן הינו 5 שנות מאסר לכל עבירה.

הנאשמים הורשעו בביצוע מספר עבירות, במספר ניירות ערך שונים, כל אחד כפי שפורט לעיל.

16. רבות נכתב על עבירות אלה, על חומרתן, על פגיעתן הרעה בשוק ההון, על חשיבות שוק ההון וחשיבות השמירה עליו מפני המבקשים לפגוע בו (ראו ע"פ 5052/95 ואקנין נ' מדינת ישראל, פ"ד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

נ(2) 642 (1996); רע"פ 2184/96 חרובי נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 114 (1998); ע"פ 5383/97 טמפו תעשיות בירה בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1) 557 (2000); ע"פ 8573/96 מרקדו נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 481, פסקה 106 (1997); ע"א 5187/01 ברנע נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 545 (2002) וכן ע"פ 1027/94 זילברמן נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(4) 502 (1999) (להלן - ענין זילברמן)).

בנושא חשיבותו של שוק ההון ומטרת הנורמות שנקבעו בחוק ניירות ערך חזר בית המשפט העליון על ההלכות הדועות, בפסק הדין שניתן בשבוע החולף ברע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט (טרם פורסם, 21.2.10):

"במדינה המבוססת על כלכלה חופשית, נודעת חשיבות רבה לפיתוח שוק ניירות ערך... עידוד הציבור להשקעה בשוק ההון הוא נדבך הכרחי במשק מפותח... הנורמות שנקבעו בדיני ניירות ערך נועדו ליצור מערכת כללי התנהגות בשוק ההון, אשר יבטיחו הגינות ושקיפות מלאים בהצעת ניירות ערך לציבור ובמסחר בהם. כללים אלה נועדו להבטיח את טוהר המידות בשוק ההון, שרק בשמירתו מובטח אמון המשקיע בשוק זה, ונכונותו להשקיע בו. בלא אמון המשקיע, אין סיכוי לשוק הון להתפתח ולהגשים את יעדיו".

(פסקאות 117-118 לפסק הדין).

17. בענין זילברמן מדובר היה בעיתונאי פיננסי, אשר הורשע בהעלמת מידע רלוונטי מציבור קוראיו בדבר העובדה, כי הוא מחזיק בפועל את ניירות הערך עליהם כתב והמליץ, וכי יתכן שבכוונתו להיפטר מאותם ניירות ערך בעקבות כתבותיו. באותו ענין דובר על חשיבותה של העיתונות הפיננסית ועל היותה גורם חשוב במערכת הגורמים שפעולתם המצטברת תורמת לפיתוח שוק ניירות הערך. כך קבע הנשיא ברק (כתוארו אז) באותו ענין:

"פעילות כפי המקרה שבפנינו של עיתונאי פיננסי, בלא גילוי נאות לקוראים, מביאה לתוצאה שאינה רצויה... אי הודאות של ציבור המשקיעים, המסתמך על עיתונות פיננסית בדבר מהימנות המידע, פוגעת באמון המשקיעים בשוק... היא גם מחייבת הקצאת מקורות לבדיקת מקורות המידע ומביאה על ידי כך לייקור הליך קבלת ההחלטות בשוק. אכן, תוצאות לא רצויות אלה נופלות בדיוק במסגרת הרציונלים של האיסור המצוי בסעיף 54(א)(1) לחוק. על כן, הטלת חובת גילוי על עיתונאי פיננסי משרתת תכליות אלה".

(פסקה 27 לפסק הדין).

מחד גיסא, המקרה שלפנינו שונה, מאחר שאיש מהנאשמים לא היה עיתונאי (על כל המשתמע מכך, לרבות העדר חובות אתיות, החלות על עיתונאי), ויש להניח שהמסגרות האינטרנטיות בהן פורסמו המלצותיהם, כלשעצמן, לא היו מסגרות שמעוררות בקרב הציבור אותה מידת אמון שמעוררת כתבה של עיתונאי פיננסי בעתון כלכלי מוביל. במובן זה, המקרה שלפנינו חמור פחות ממקרהו של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

זילברמן. מאידך גיסא, במקרה דנן, קיימים מספר מאפיינים הנותנים נופך של חומרה מיוחדת לסיפור המעשה: מדובר במספר אנשים, שחברו יחד, כאשר לא זו בלבד, שהם עצמם פעלו כדי ליצור מצג בעיני הציבור, כי הם (או מי מהם) אנשים שאינם קשורים זה לזה, הסבורים כל אחד כשלעצמו כי נייר הערך שעליו המליצו אכן ראוי לאותה המלצה, אלא שבנוסף - חלקם אף הוסיפו ופעלו בשמות בדויים, כדי להעצים את הרושם, כי מדובר במספר רב של אנשים שממליצים על אותם ניירות ערך. לשם כך, ניצלו מספר אמצעי תקשורת, עממיים ורחבי היקף, וזאת במקביל לפעילות שעשו בבורסה. ה"מתקפה" של ההמלצות, שנראתה כמגיעה מכל עבר, מגורמים בלתי קשורים אלה לאלה, יכול שנתנה רושם כי מדובר במידע אמיתי ואמין. מצג זה התאפשר בשל ניצול לרעה של מדיית האינטרנט - אותו אמצעי שכונה בפסיקה *"גודם מכונן במדינות דמוקרטיות"* (בר"ע (מח' חיפה) 850/06 מור נ' ידיעות אינטרנט מערכות אתר Ynet (טרם פורסם, 22.4.07), מפי כבוד השופט עמית [פסקה 21 לפסק הדין]), ושעל חשיבותו בחיינו ומרכזיותו בהם, אין עוד צורך להכביר מילים.

18. בבואי לשקול את מידת החומרה של המעשים במקרה זה, מקובלים עלי דבריו של עו"ד דביר, נציג המאשימה, לפיהם:

"המדיה שבה השתמשו הנאשמים כדי לפרסם את הודעותיהם היא מדיית האינטרנט, שהיא ללא ספק מבססת את מקומה כערוץ תקשורת מרכזי בחיי החברה המודרנית. היקף השפעת המדיה הזו מחייבת התערבות אכיפתית במקום שבו מדיה זו מנוצלת לרעה. למדיית האינטרנט והטוקבקים יש מאפיינים יחודיים: הקלות של שליחת ההודעות והטוקבקים, והאנונימיות מאחורי שניהם, יוצרת אווירה של קלות דעת בכל הנוגע לתוכן. יש שיטענו כי אווירה זו, שמותר לכתוב הכל, יכולה היתה לטשטש את חומרת המעשים בעיני הנאשמים. בהיבט זה לכאורה יש שיטענו כי יש בכך שיקול לקולא. מנגד, הנאשמים היו מודעים היטב להשפעה שיש לפרסום ההודעות שלהם על ציבור המשקיעים, הם חזרו על התנהגותם יותר מפעם אחת ופרסמו מספר רב של הודעות, לעתים תוך שכפולן שוב ושוב, ופעלו כדי לרכוש את המניות לפני, ותוך כדי, פרסום ההודעות, ולמכור אותן לאחר מכן, תוך הפקת רווח. לפיכך נראה, שיש לתת משקל נמוך לשיקול שצוין לעיל, בעיקר אצל הנאשמים דאהן וגרג'י, שההיקף הגדול של שליחת ההודעות על ידם ופרסומם חזרו ושנה, מצביע על נסיון לנצל לרעה את המדיה".

19. נראה לי שיש אכן להטיל אחריות גם על הגולשים וצרכני המידע בפורומים ובטוקבקים, וכפי שציין עו"ד ריש בטיעונו בשם נאשם 1, כל בר דעת צריך היה להבין, כי אין לייחס משקל רב להמלצות הבאות מדמויות אנונימיות, המסתתרות מאחורי כינויים שונים ומשונים ("מיכאלאנג'לו", "חכם בעל נסיון" [כינויים בהם השתמש דאהן], או "אני פשוט תותח", "המלאך המקורי", "רוח רפאים", "סיפורו של אלוף" [כינויים בהם השתמש גרג'י]). ואולם, בכך אין, כמובן, כדי להקל ראש בפרסום הודעות כוזבות, שמטרתן להוליך שולל את הקוראים ולטמון להם פח, המנוצל לטובת כותבי ההודעות הכוזבות, או להתיר פרסום כזה. בפרט אמורים הדברים כאשר חלק מההודעות, כפי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

שציננה המאשימה, היה להן נופך של אמינות בשל ריבוי פרטים ונקיבה במקור אמין, כביכול, בתוך החברה, כמקור המידע. לשם הדוגמה, ניתן לראות את ההודעה שפרסם דאהן ביום 11.11.04 בנוגע למניית "אביב פתרונות בע"מ" בה נאמר כדלקמן:

"רבותי, חברים יקרים ... אתם הולכים לקבל טיפ ששווה המון כסף 'אביב פתרונות' הולכת להיות הכוכבת של הבורסה ולעלות במהלך הזמן הקרוב בכ-1,200% וזאת למה? מעבר לכך שהחברה עברה במהלך 2 הרבעונים האחרונים לרווח מהפסדים מעבר לכך שהיא היתה מניית שימור וכאשר כל הבורסה חגגה היא עמדה במקום היא בשער לא ריאלי יש סיבה נוספת סיבה דומיננטית והיא שהחברה עומדת לקבל הצעת רכש לפי מחיר מניה של 450 !!! אני לא מנחש אני יודע ומכיר את הנפשות הפועלות אני יודע שמרבית החברה כאן אנשים סולידיים ומשקיעים בטסע יש לכם פה הזמדות פז לרווחים גבוהים במיוחד לשיקול דעתכם לא אנסה לשכנע אותם לרכוש אבל כדאי לעקוב היום היא בשער מצחיק של 38 שבוע שעבר היתה 30 ושבוע הבא כבר יהיה לפחות 150 מינימום שיהיה לכם חג שמח ויום טוב !!!".

20. דברים דומים עלו בע"פ (מחוזי ת"א) 70571/01 פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) נ' פודים (לא פורסם, 23.3.2002) (להלן - ענין פודים). גם באותו ענין דובר בנאשם שפירסם הודעות שונות, באתר צ'אט באינטרנט, שעסק בשוק ההון, תחת מספר שמות בדויים. בהודעות אלו, שפורסמו במהלך יום מסחר אחד בבורסה לניירות ערך, כתב הנאשם, כי קיים מידע מהימן שלפיו חברת לידר הנפקות ניירות ערך בע"מ מתעתדת לפרסם הצעת רכש למניות חברת אורדן תעשיות בע"מ. בעקבות ההודעות שפרסם הנאשם עלה שער מניית אורדן בכ-10%, ולמחרת, כאשר הוברר כי לשמועה שפרסם הנאשם אין יסוד, צנח שער המניה ב-9%.

באותו מקרה שם בית המשפט דגש על כך שההודעות פורסמו באתר צ'אט המיועד לעניני שוק ההון, "אתר ייחודי של הודעות לשוק ההון... מי שגולש באתר זה, הם מטבע הדברים משקיעים פוטנציאליים, שעל כן האפשרות כי ייחסו משקל לדברים הנאמרים באותו לוח מודעות יותר מאשר סבירה ומתבקשת". עוד הדגיש בית המשפט את העובדה שהנאשם עשה שימוש במספר שמות בדויים, עובדה שמנעה כמובן, את חשיפת זהותו האמיתית מחד גיסא, ומאידך גיסא יצרה אשליה של אמינות, גם משום שלכאורה מדובר במידע הבא ממקורות שונים, וגם משום שאותו אדם שמסר את המידע חזר לאתר למסירת אינפורמציה. עוד התייחס בית המשפט לתחכום שבהודעות ולנופך האמינות שעלה מהן. כל אלה מתקיימים גם בעניננו.

על עשיית שימוש לרעה במדיית האינטרנט נאמר בענין פודים הנ"ל:

"האינטרנט הוא כלי חשוב. מי שמשתמש באינטרנט צריך אמנם לקחת בחשבון כי מדובר במידע ממקורות אנונימיים לגביו, מכל המשמעות המתחייבת מכך. עדיין, הסתמכות על מידע שניתן באינטרנט איננה מעידה על כך כי המסתמך הוא אדם לא רציני, משקיע לא רציני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

הפועל בפזיזות ואולי בפראות. דווקא החופש הוירטואלי המוקנה באמצעות השימוש באינטרנט מחייב זהירות ואחריות.

גם משקיעים שאינם מסתמכים על לוח מודעות באינטרנט, פועלים על סמך מידעים ושמעות, ואיננו מסכימים עם בית משפט קמא, שסבר שמשקיע כזה אינו המשקיע הסביר שעמד לנגד עיני המחוקק.

לשיטתנו יש הבדל מהותי בין מידע שהועבר באינטרנט ואשר התברר אחר כך כבלתי נכון מחמת טעות, שלא בזדון, של מי שהעביר אותו, לעומת מידע כוזב שמועבר באופן שיטתי, מתוך מגמה להשפיע על כל המשתמשים האחרים באותו אתר.

מי ששותל סדרת הודעות במזיד, כפי שעשה המשיב שבפנינו, איננו יכול להבנות מהטענה כי יצא מנקודת הנחה שאיש אינו מייחס חשיבות לאמור באינטרנט, או כי הונע על ידי תחושת חופש המשחררת אותו 'מכבלים של חוק וסדר'.

מכל מקום, תפקידו של בית המשפט כפי שאנו רואים את הדברים, הינו להבהיר כי לא יתכן שהאינטרנט יהפוך מקום להעברת מידע כוזב ביודעין העלול להטעות אחרים, רק בהסתמך על הקלות ועל האנונימיות, כביכול, של העברת המידע, היוצרת, בלשונו של בית משפט קמא, 'תפיסה מוטעית של מציאות וירטואלית'.

עוד אנו רואים לציין, כי העובדה שמדובר בשימוש באינטרנט איננה משנה את אופיה של העבירה... (פסקה ז לפסק הדין).

21. לגבי הענישה הראויה בגין עבירות אלה קיימת פסיקה רבה, ממנה עולה כי העונש הראוי הינו עונש של מאסר, לריצוי בפועל, מאחורי סורג ובריח, לתקופות משמעותיות (ראו ע"פ 5640/97 רייך נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(2) 433 (1999); ענין זילברמן הנ"ל; ת"פ (שלום ת"א) 1283/98 מדינת ישראל נ' שפיר, (לא פורסם, 8.6.2003)). בית המשפט העליון חזר על הדברים לפני כשנה, בע"פ 2103/07 הורוביץ נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 31.12.2008), שם נאמר בפסקה 339:

"... בית המשפט בעניין מירום עמד על חומרתן של העבירות שבוצעו שם ועל פגיעתן בציבור, אולם פסק דינו משקף את התפישה שנהגה אותה עת, ואשר ראתה חומרה פחותה בעבירות "כלכליות". מאז ניתן פסק הדין בשנת 1975, חלו שינויים רבים. המשק והכלכלה הישראלית הפכו גדולים יותר ומורכבים יותר וגם ההכרה בפגיעה הקשה שיש בעבירות אלה בציבור הרחב ובצמיחת המשק כולו הלכה והתעצמה. גם התפישה כלפי העבריינים בעבירות אלה הפכה פחות "פייסנית" משהוברה כי אמנם בדרך כלל אין מדובר בפושעים מועדים אלא באזרחים שומרי חוק ונורמטיביים לכאורה, אך העובדה שביצעו עבירות מתוך בצע כסף ולא מתוך מצוקה כלשהי, תוך נכונות לפגוע בציבור, יש לה חומרה ייחודית המחייבת תגובה עונשית הולמת ומרתיעה. הדברים נכונים לא רק לעבירות בניירות ערך אלא גם לעבירות "כלכליות" אחרות דוגמת עבירות מתחום ההגבלים העסקיים. שינוי תפישה זה הוביל להחמרה ברמת הענישה בעבירות אלה, כפי שמשקף מן הקביעה כי ככלל יהיו אלה עבירות שהעונש הראוי להן הוא עונש מאסר (ראו למשל: ענין זילברמן, בעמ' 525; ענין רייך, בעמ' 470; ענין הילדשטיין, בעמ' 587-586; ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' הורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 941 (2005)). בתיק זה נדונו אמנם עבירות הגבלים עסקיים, אך הדברים שנאמרו שם עניינם בעבירות כלכליות בכלל. מכאן, גם אם נלמד מרוח הדברים בעניין מירום, הרי שישומום ייעשה בהתאם למגמות הנהגות בפסיקה כיום".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

יצויין, כי בענין פודים הנ"ל הושתו על הנאשם (לאחר שהתקבל ערעור המדינה בבית המשפט המחוזי ונדחתה בקשת רשות ערעור שהוגשה על ידי פודים לבית המשפט העליון) תשעה חודשי מאסר, מתוכם שלשה חדשים לריצוי בעבודות שירות, והיתרה על תנאי למשך שנתיים, וכן קנס כספי בסך 15,000 ₪.

יישום במקרה שלפני:

22. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, שמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בכל החומר שלפני, ולאחר שעיינתי בפסיקה אליה היפנו אותי הצדדים, הן בנושא עבירות בתחום ניירות הערך, והן בנוגע לכיבוד הסדרי טיעון או דחייתם (ובפרט ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (2002)), החלטתי לכבד את הסדר הטיעון במלואו. אף שהעונשים המוסכמים הם קלים, יחסית לעבירות בהן עסקינן, אני סבורה כי שיקולי המאשימה במקרה דנן, הינם שיקולים ראויים ונכונים, ולאור מכלול הנסיבות - אין לומר כי הסדר הטיעון חורג מהאיזון הראוי בין שיקולי הענישה הרלוונטיים. לאחר שבחנתי האם העונש הולם בנסיבות הענין, מתוך התייחסות להסדר הטיעון ולשיעור ההקלה בעונש שההסדר הביא עמו, בשים לב לסוג העבירה, חומרתה, נסיבות ביצועה, נסיבותיהם האישיות של הנאשמים (אשר פורטו בחלקם לעיל בציטוט מטיעוני באי כוחם), שיקולי מדיניות ענישה ראויה, החשיבות והמשקל היחסי שיש לתת לציפיותיהם של הנאשמים, לחשיבותם ומעמדם של הסדרי טיעון, לקשיים הראייתיים שעמדו בפני המאשימה ולקיצור המשמעותי במשך הזמן שבין הגשת כתב האישום לבין מתן הכרעת הדין, בלא צורך לנהל משפט - הגעתי למסקנה, כי יש לכבד, כאמור, את הסדר הטיעון.

השאלה שנותרה להכרעה היא שאלת אי הרשעתו של הנאשם 3, דביר בר, בה כאמור, חלוקים המאשימה והנאשם.

הנאשם 3, בר

הרקע והדין בענין זה

23. בר סיים את לימודי המשפטים והחל את התמחותו במשרד עורכי דין, העוסק בתחום האזרחי. ואולם, בקשתו להרשם כמתמחה בלשכת עורכי הדין נדחתה, לאור תיק זה, התלוי ועומד כנגדו, כעולה ממכתב נ/1 מטעם לשכת עורכי הדין. לפיכך, הופסקה התמחותו של הנאשם, שכבר החל לעבוד במשרד עורכי דין, כעולה ממכתב נ/8. אין ספק, כי הרשעה במקרה דנן עשויה לפגוע בעתידו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

המקצועי של בר, ואולי אף למנוע את קבלתו כחבר בלשכת עורכי הדין. בין השאר בשל כך, רכיב אי ההרשעה בהסדר הוא ענין קריטי מבחינתו. כאמור, רכיב זה הוכפף בהסדר ל"תסקיר חיובי ולהיבטים אישיים", לגביהם ביקשה המאשימה לטעון לאחר קבלת התסקיר. התסקיר בענינו של בר נכתב ביום 20.10.09. במסקנות התסקיר, נכתב כך:

"להתרשמותנו, כיום דביר אינו מבין לעומק את חומרת העבירה, תוך התכחשות לחלקים זיפניים שבאו לידי ביטוי בהתנהגותו וקושי להכיר בנוק האפשרי שנגרם במעשיו למתלוננים. לפיכך, בפרט נוכח ההתמחות שעובר כיום בעבודה עם ציבור בתחום רגיש, אנו מתקשים להמליץ על אי הרשעה למרות שאנו מודעים להסדר הטיעון בענינו".

מאחר שתסקיר זה, המסתיים בכך שקצינת המבחן מתקשה להמליץ על אי הרשעה, לא נחשב תסקיר חיובי, ומאחר שדבר זה הפתיע מאוד את הנאשם ובאי כוחו, העלה הנאשם טענות שונות כנגד התסקיר ואופן עריכתו. בין השאר נטען, כי עולה מהתסקיר שקצינת המבחן התבססה על עובדות שאינן מדויקות, וכי לא היטיבה להבין דקויות הקשורות בעבירה בה עסקינן, ועל כן הגיעה למסקנות שגויות (ראו פרוטוקול מיום 22.10.09). לאור טענות אלה, החלטתי ביום 26.10.09 להורות על עריכת תסקיר משלים לנאשם בר, שיערך לאחר שפרוטוקול הדיון מיום 22.10.09 ובו טענות הצדדים כלפי התסקיר הראשון יובא לידיעת קצינת המבחן. עוד קבעתי, כי לדיון הבא יתייצב נציג שירות המבחן, וככל הניתן, תהיה זו הגב' הדס שטרן, שערכה את התסקיר בענינו של בר.

24. התסקיר המשלים נכתב ביום 13.1.10 ובשורה התחתונה נאמר:

"בשיחתנו הנוכחית עימו [עם בר - מ.ב.ג.] לא התרשמנו כי מפנים כיום יותר מבעבר את חומרת מעשיו והנזק שגרם. לפיכך, אין שינוי בעמדתנו בעניין הרשעתו כפי שהוצגה בתסקירנו הקודם".

לאחר קבלת התסקיר המשלים, ומשלדיון שנקבע התייצבה קצינת מבחן אחרת, ולא הגב' שטרן, שכתבה את התסקיר, טענו באי כוחו של בר, כי מהתסקיר המשלים לא עולה שקצינת המבחן קראה את הפרוטוקול, אין התייחסות בתסקיר להערות שעלו מהפרוטוקול ומאחר שהיא עצמה לא התייצבה לדיון, לא ניתן לשאול אותה שאלות בעניין זה. מעבר לכך, היו גם נושאים נוספים שהטרידו את הסנגורים, למשל: עת יצא בר מהמפגש האחרון עם קצינת המבחן, הבין מדבריה אליו, כי בכוונתה לשנות את המלצתה בתסקיר המשלים. דבר זה לא קרה. לכן, קבעתי דיון נוסף, אליו התייצבה הגב' שטרן בעצמה, ביחד עם מדריכה מהשירות.

25. נוסף על כך, באי כוחו של בר הזמינו פסיכולוג מומחה, פרופ' משה זאכי, אשר כתב חוות דעת בנוגע לבר, שגם מתעמתת עם תסקיר שירות המבחן ואופן עריכתו (חוות הדעת סומנה 7/נ). פרופ' זאכי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

נחקר על חוות דעתו. איני מוצאת מקום להרחיב בענין זה, שכן חוות הדעת לא סייעה לי בהגעה למסקנותי הסופיות.

26. עוד יצוין, כי בר עצמו העיד לפני במסגרת טיעוניו לעונש, וציין כי הוא מבין את שעשה. לדבריו, היה "דביל, מטומטם, כל דבר שאני יכול להגיד". הוא מתחרט ומביע צער על כל מה שעשה, וכך גם הרגיש בפגישה עם קצינת המבחן, וזו התחושה שניסה להעביר לה. לשאלת בית המשפט, הסביר את מעשיו:

"פירסמתי הודעות ... גרמתי לאנשים "ליפול בפח", להפסיד כספים תוך כדי הודעות שיקריות שלא מבוססות על משהו ... לא מבוססות על משהו אמיתי ויציב. אני מבין את זה שאני שם את עצמי במקומם ו... אם אני שם את עצמי במקומם הייתי רואה את עצמי כסוג של נוכל בעצם. כאילו שאני בא להרוויח מזה שאנשים הפסידו ושלא בצדק. זה איזה שהוא דבר שהוא לא חוקי מן הסתם". [שלוש נקודות בציטוט זה מסמנות השתהות ברצף הדיבור ולא טקסט חסר - מ.ב.נ.]

27. גם אחיו של בר, מר ירון בר, נתן עדות בענינו וציין כי הוא מאמין, שבר לוקח את המקרה כ"סמן" או "מקרה מלמד" וקשה לו להאמין שבר יתקרב למשהו שבכלל יכול להיות "על הקו" או "קרוב לקו" למשהו שהוא לא חוקי, או לא אתי, או שאינו דרך הישר. הוא הדגיש את הנזק שיגרם לבר אם עתידו המקצועי כעו"ד יגדע.

טיעוני המאשימה

28. המאשימה בטיעוניה לעונש בנוגע לבר טענה, כי הובהר לנאשם על ידי באי כוחו, כי הטלת צו השירות, ללא הרשעה, הינה בכפוף לקבלת תסקיר מבחן חיובי מקצין מבחן. דבר זה הוסכם במפורש בהסדר הטיעון עליו חתום בר. חרף העובדה שהמונח "תסקיר חיובי" אינו מוגדר בחוק, הרי שברור כי לא ניתן להגדיר את התסקיר ואת התסקיר המשלים בענינו של בר, כתסקיר חיובי לעניין ההרשעה. לכן, עומדת המאשימה מאחורי בקשתה לעונש שהוסכם, קרי: של"צ בהיקף של 200 שעות ותרומה כספית, אך היא עותרת להרשעת הנאשם, ואינה יכולה להסתפק באי הרשעה.

29. המאשימה מזכירה, כי המנעות מהרשעה מהווה חריג לכלל הרחב הנטוע בתורת הענישה, לפיו מקום שהוכחה אשמתו של אדם יש להרשיעו בדיון. מדובר במצבים קיצוניים שאינם מתאימים להחלת העיקרון הרחב, חרף קביעת אשמה. אלה מצבים חריגים, מיוחדים ויוצאי דופן, בהם עלול להיווצר פער בלתי סביר בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה בנאשם לבין תועלתה של ההרשעה מבחינת האינטרס הציבורי החברתי הכללי. המאשימה מפנה לעש"מ 2083/96 מדינת ישראל נ' כתב, פ"ד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

נב(5) 87 (1998), ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלונית, פ"ד נד(3) 685 (2000) וע"פ 9893/06 מדינת ישראל נ' לאופר (טרם פורסם, 31.12.2007). המאשימה מסכימה, כי במקרה דנן וכחלק מהסדר הטיעון המקל עם יתר הנאשמים, מתקיימים בעניין הנאשם מרבית התנאים לתחולת החרוג בנוגע להרשעה:

- א. מדובר באדם שבעת ביצוע המעשה היה צעיר בן 22, בתחילת דרכו, שחזר לארץ לאחר "טיול אחרי צבא";
- ב. ככלל - בר הינו אדם נורמטיבי, ללא עבר פלילי למעט העניין נושא כתב האישום;
- ג. העבירה בה עסקין היא אמנם עבירה חמורה, שככלל מחייבת הרשעה, אך נסיבות ביצוע העבירה במקרה זה אינן מן החמורות, ומבחינת מדרג החומרה נמצא בר ברף התחתון ביחס ליתר הנאשמים, מכל הבחינות שתוארו כבר לעיל;
- ד. מבחינת ההשפעה של ההרשעה על עיסוקו של בר, כאמור לעיל - אין ספק, כי הרשעה במקרה דנן עשויה לפגוע מאד בעתידו המקצועי של בר, ואולי אף למנוע את קבלתו כחבר בלשכת עורכי הדין.

ואולם, מתוך תסקיר שירות המבחן, עולה, לדעתה של המאשימה, תמונה של נאשם המתקשה לקבל אחריות מלאה למעשיו, להכיר בנזק שנגרם לאחרים, ולהפנים את חומרת העבירה. לאור זאת, קיים סימן שאלה לעניין סיכויי שיקומו של הנאשם, שכן מצופה מאדם המבקש להחיל לגביו את החרוג ולהמנע מהרשעתו, להפנים בצורה ברורה וכונה את חומרת מעשיו, ולהביע חרטה על מעשיו באופן שישכנע כי עבר תהליך מחשבתי שיהיה בו להחזירו למוטב. הפנמה זו חיונית במיוחד אצל הנאשם, שהיה, בעת ביצוע התסקיר, מתמחה בעריכת דין. הפנמה זו, כך עולה מהתסקיר, לא מתקיימת. זאת, גם לאחר שניתנה לנאשם הזדמנות נוספת, בדמות התסקיר המשלים, שבוצע לאחר פגישה נוספת עם קצינת המבחן, לשכנעה בכנות החרטה.

30. המאשימה מדגישה את המעמד הניתן לתסקיר קצינת המבחן, ומשווה בין תפקיד שירות המבחן, והתסקיר שהוגש, לבין חוות דעת המומחה שהובא מטעם הנאשם בר. חלק מתפקידו של קצין המבחן הוא לקבוע המלצה בנוגע להרשעה או אי הרשעה, ובמקרה הספציפי דנן - המלצה כזו התבקשה לאור הסדר הטיעון אליו ביקשו המאשימה והנאשם 3 להגיע.

לאור כל זאת, המאשימה סבורה, כי במקרה דנן, אין מקום להחיל את החרוג של אי הרשעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

טיעוני הנאשם 3

31. לטענת באי כוחו של בר, יש הסכמה מלאה בינם לבין המדינה בנוגע למרבית המבחנים העולים מהפסיקה, כמבחנים שיש לקחתם בחשבון בעת החלת החרג לענישה, בדבר אי הרשעה. לדעת באי כוחו של הנאשם 3, המאשימה הסכימה להסדר טיעון, שכולל אי הרשעה (בכפוף לתסקיר), כאשר הבסיס להסכמה זו הוא ההכרה, כי הרשעה תגרום לפער בלתי סביר בין הפגיעה בנאשם לבין התועלת שבהרשעה מבחינת האינטרס הציבורי. בעקבות התסקיר לא השתנה הפער בצורה כה משמעותית, שתחייב, או שתצדיק, חזרה מהסכמתה של המאשימה לאי הרשעה. לדעת באי כוחו של בר, השאלה שעל בית המשפט לשאול את עצמו בבואו לשקול את אי הרשעתו היא זו: האם בית המשפט סבור שבר יבצע את העבירות האלה שוב. לדעת באי כוחו, התשובה לכך היא "לא", באלף רבתי.

הכרעה בענינו של בר

32. מסקנת שירות המבחן, המתקשה להמליץ על אי הרשעה במקרה דנן, בשל ספק בשאלה האם בר הפנים את חומרת מעשיו והאם הוא מביע חרטה אמיתית, מהווה שיקול נכבד בבואי לבחון את בקשת בר שלא להרשיעו. התלבטתי לא מעט בנקודה זו, שכן אני סבורה כי יש ליתן משקל של ממש להמלצת שירות המבחן, מה גם שהבנתי מדוע התרשמה קצינת המבחן כפי שהתרשמה. בר נאשם בכך כי בשני האישומים בהם נאשם, *היה עליו לדעת* כי המידע שהוא מסייע בהפצתו הוא מידע כוזב. הוא הודה כי אכן, היה עליו לדעת זאת. קצינת המבחן התרשמה, כי הוא אינו מפנים את חומרת מעשיו, את הנזק שגרם לאחרים וחרטתו נובעת מהחשש מפני המחירים האישיים שעליו לשלם, יותר מאשר מצער על הנזק שגרם לאחרים. כפי שצינתי, ביקשתי בדיון מיום 17.1.10, לשמוע ישירות מבר מה לטעמו "לא בסדר" במה שעשה, ודבריו צוטטו לעיל.

33. כמו קצינת המבחן, אף אני התרשמתי כי בר אינו מצליח לומר בפה מלא כי עשה מעשים אסורים. עם זאת, אני יכולה לומר האם דבר זה נובע מהעדר הפנמת המעשים, מבושה המונעת מבעדו להשתמש בביטויים חמורים לתאור מעשיו, או בשל כך שהעבירה בה הודה הינה כי מסר מידע *שהיה עליו לדעת* שהוא כוזב, אך לטענתו, בפועל לא ידע זאת. מאחר שהעבירות בהן הורשע בר הן, אכן, ברף הנמוך של העבירות נושא כתב אישום זה, יתכן כי על פי תפיסתו, מצבו, יחסית לאחרים, איננו כה גרוע. למרות זאת, התרשמתי כי את הלקח הוא לומד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

34. בבואי לשקול האם להמנע מהרשעתו של בר, שיקול משמעותי הוא סיכויי שיקומו. אנו עומדים בנקודת זמן שבה שאלת השיקום היא במידת מה נסיון לנבא את העתיד, אך יותר מכך - נראה לי, כי ההכרעה בנקודה זו עשויה להיות קונסטיטוטטיבית, ולא רק דקלרטיבית: כלומר, ההחלטה שלא להרשיעו עשויה, כשלעצמה, להשפיע על השאלה האם בר יבחר בעתיד "להתקרב לקו של משהו שהוא לא חוקי או לא אתי", כפי שהעיד אחיו (עמוד 25 לפרוטוקול הדיון מיום 17.1.10), אם לאו. אם אמנע מהרשעתו בתיק זה, יש להניח כי יוכל להמשיך בכיוון אליו שאף, קרי: להפוך לעורך דין. אני סבורה, כי במצב כזה, יש סיכוי של ממש כי יוכל להמשיך בחיים נורמטיביים, תוך השתלבות במעגל העבודה במקצוע חשוב ויוקרתי, במסגרתו אף יוכל לתרום לחברה. נראה לי, כי אי הרשעה, שמשקפת אמונה של בית המשפט כי קטן הסיכוי שבר ישוב ויעשה מעשים פליליים אסורים בעתיד, ושיש בה הבעת אמון בו וביכולתו להתרחק ממעשים אסורים לתמיד, עשויה להוות נדבך בעידודו לעשות כן. התרשמתי, לאחר ששמעתי וראיתי את אחיו הבוגר, מר ירון בר, כי יש בסביבתו הקרובה של דביר בר מי שיכול לתמוך בו, לשמש לו דוגמה ומשענת בשעת קושי.

35. בנסיבות כאלה, נראה לי כי מתקיימים המבחנים העולים מהפסיקה, אליה היפנו גם הצדדים, המצדיקים סטיה מהעקרון לפיו יש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ואלה הם:

א. נסיבות העבירות ומעמדו של הנאשם בביצוען

1. העבירות הן אמנם חמורות, אך בר מצוי ברף התחתון של הביצוע, על פי נסיבותיו של מקרה זה;
2. בר לא היה בעל מעמד או תפקיד שהם רלוונטיים לביצוע העבירות או שהוסיפו מימד של חומרה להשתתפותו בהן;
3. העבירות שבוצעו פגעו באחרים, אך יחסית לנאשמים האחרים, השתתפותו של בר בגרם הפגיעה היתה נמוכה, יחסית;

ב. עברו של הנאשם

1. מדובר בעבירה ראשונה ויחידה של בר;
2. ביצוע העבירות על ידי בר אינו משקף דפוס התנהגות חוזר, אלא התנהגות מקרית וחד פעמית;
3. לדבריו - הוא מתחרט על המעשים שעשה ונוטל עליהם אחריות;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

ג. השפעת ההרשעה על עתידו של הנאשם

1. הרשעה עשויה להשפיע במידה רבה על הדימוי העצמי של בר, אשר סיפר כי הארוע הקשה עליו לעמוד מול משפחתו, מול הוריו, ולשתף אותם במה שהוא עובר, לנוכח הבושה הגדולה (עמוד 27 לפרוטוקול הדיון מיום 17.1.10);
 2. הרשעה תהיה בעלת השפעה הרסנית על תחומי פעילותו, שכן - כפי שנאמר - בר למד משפטים, החל בהתמחות ונאלץ להפסיקה, לאחר שהמשרד שבו הועסק הפסיק את התמחותו עקב מכתב לשכת עורכי הדין שהתייחס למקרה דנן;
 3. אי הרשעתו של בר, תוך מתן אמון בו ובכוונותיו לסור מדרך הרע, תתרום לכך שלא יעבור עבירות נוספות בעתיד.
36. בסיכומי של דבר, לאור כלל האמור לעיל והתקיימותם של מרבית המבחנים שנזכרו בפסיקה, שוכנעתי כי הנזק שיגרם לבר כתוצאה מהרשעתו הינו רב ביותר, ומנגד, בנסיבות המיוחדות של המקרה, האינטרס הציבורי לא יפגע בשל אי ההרשעה.
- לאור כל זאת, אני קובעת כי נאשם 3, דביר בר, ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום ואני נמנעת מלהרשיעו. לפיכך, אני משיתה עליו את דרכי הטיפול שעליהן הוסכם במסגרת הסדר הטיעון.

סיכום

37. לסיכום, אני גוזרת את דינם של הנאשמים כדלקמן:

הנאשם 1, אבי דאהן:

- א. עונש מאסר של שישה (6) חודשים, שירוצה בעבודות שירות בבית החולים בילינסון, בימים א-ה, בין השעות 7:00 עד 15:00, כפי שנקבע בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לנשיאת עונשו ביום 8.4.10 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז (יחידת עבודות שירות ליד כלא מעשיהו).
- ב. קנס בסך 100,000 ₪, או 5 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ב-10.3.10 ובכל 10 בחודש שלאחר מכן. אי ביצועו של תשלום כלשהו יעמיד את כל יתרת הקנס לפרעון מיידי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

ג. מאסר למשך 8 חודשים, אולם הנאשם לא ישא עונש זה, אלא אם תוך שלוש שנים מהיום יעבור עבירה בה הורשע.

הנאשם 2, דורון הדר:

א. עונש מאסר של שני (2) חודשים, שירוצה בעבודות שירות בבית אבות משען חולון, בימים א-ה, בין השעות 7:30 עד 15:00, כפי שנקבע בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לנשיאת עונשו ביום 12.4.10 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז (יחידת עבודות שירות ליד כלא מעשיהו).

ב. קנס בסך 40,000 ₪, או 2 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ב-10.3.10 ובכל 10 בחודש שלאחר מכן. אי ביצועו של תשלום כלשהו יעמיד את כל יתרת הקנס לפרעון מיידי.

ג. מאסר למשך 3 חודשים, אולם הנאשם לא ישא עונש זה, אלא אם תוך שלוש שנים מהיום יעבור עבירה בה הורשע.

הנאשם 3, דביר בר:

אני נמנעת מלהרשיע את בר ומטילה עליו שירות לתועלת הציבור בהיקף של מאתיים (200) שעות, שיבוצע במהלך תקופה שלא תעלה על 6 חודשים, החל ביום 14.3.10, או החל ממועד קרוב אחר, שיקבע על ידי שירות המבחן.

שירות המבחן יקבע את מקום ביצוע העבודות ויהיה רשאי לשנותו, אם יתעורר צורך בכך. בר יתן תרומה בסך 12,356 ₪ למחלקה האונקולוגית בבית החולים לילדים "שניידר" וימציא לבית המשפט אישור על תרומת הכספים, כפי שהתחייב במסגרת הסדר הטיעון, עד ליום 21.3.10. למען הסר ספק, ביצוע התרומה מהווה חלק מתנאי השל"צ על פי סעיף 11 לפקודת המבחן. הובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי השל"צ או אם לא ישלם התרומה במועד, ניתן להשיבו לבית המשפט, להרשיעו ולהוסיף על עונשו.

הנאשם 4, יאיר צאיג:

א. עונש מאסר של שלושה (3) חודשים, שירוצה בעבודות שירות בבית החולים בילינסון, בימים א-ה, בין השעות 7:00 עד 15:00, כפי שנקבע בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לנשיאת עונשו ביום 8.4.10 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז (יחידת עבודות שירות ליד כלא מעשיהו).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

28/2/2010

ת"פ 6952/06 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' דאהן ואח'
ת"פ 7986/07 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' גרג'י

- ב. קנס בסך 20,000 ₪, או חודש אחד מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ב-10.3.10 ובכל 10 בחודש שלאחר מכן. אי ביצועו של תשלום כלשהו יעמיד את כל יתרת הקנס לפרעון מיידי.
- ג. מאסר למשך 5 חודשים, אולם הנאשם לא ישא עונש זה, אלא אם תוך שלוש שנים מהיום יעבור עבירה בה הורשע.

הנאשם 5, אבי גרג'י:

- א. עונש מאסר של חמישה (5) חודשים, שירוצה בעבודות שירות בבית החולים לניאדו, בימים א-ה, בין השעות 8:00 עד 15:30, כפי שנקבע בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לנשיאת עונשו ביום 28.3.10 בשעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז (יחידת עבודות שירות ליד כלא מעשיהו).
- ב. קנס בסך 60,000 ₪, או 3 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל ב-10.3.10 ובכל 10 בחודש שלאחר מכן. אי ביצועו של תשלום כלשהו יעמיד את כל יתרת הקנס לפרעון מיידי.
- ג. מאסר למשך 7 חודשים, אולם הנאשם לא ישא עונש זה, אלא אם תוך שלוש שנים מהיום יעבור עבירה בה הורשע.

ניתן היום, י"ד אדר תש"ע, 28 בפברואר 2010, בנוכחות הצדדים.

מיכל ברק נבו, שופטת